

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ

— **господарське товариство**, засноване фізичними та/або юридичними особами, що має статутний капітал, поділений на частки між учасниками, і несе відповідальність за своїми зобов'язаннями тільки своїм майном. Основна мета діяльності ТОВ — отримання прибутку з подальшим його розподілом між учасниками товариства. Ті з них, хто повністю сплатили свої вклади, не відповідають за зобов'язаннями товариства і несуть ризик збитків, пов'язаних із діяльністю ТОВ, у межах своїх вкладів до статутного капіталу (відповідно до ч. 3, ст. 80 Господарського кодексу України). Кількість засновників (учасників) законодавчо не обмежено. Згідно з законодавством України, серед засновників ТОВ можуть бути й іноземні учасники. Аналог ТОВ у США — Limited Liability Company (LLC), у Великій Британії — Limited Liability Partnership (LLP). Ці абревіатури часто додають до назв компаній в Україні. Правовий статус ТОВ, порядок їхнього створення, діяльності та припинення, права й обов'язки учасників врегульовано Законом України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» (у редакції від 2024), з урахуванням особливостей, передбачених іншими спеціальними законами та нормативно-правовими актами. ТОВ є найпоширенішою організаційною формою юридичної особи в Україні, що створена та діє на підставі статуту чи модельного статуту (затверджено Постановою КМ України «Деякі питання дерегуляції господарської діяльності», 2019). Перелік відомостей, що повинні міститися у статуті ТОВ, визначено винятково Законом України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю». У статуті регламентовано діяльність ТОВ, повноваження та обов'язки учасників, директора, дирекції, повноваження загальних зборів учасників, вихід учасників із товариства, перехід частки учасника від однієї особи до іншої. Порівняно з **акціонерними товариствами**, перевагою ТОВ є законодавчо необмежений розмір необхідного статутного капіталу при реєстрації: він може бути мінімальним, а внески кожного з учасників — як у грошовій, так і у негрошовій

формах (матеріальні та нематеріальні цінності, транспортні засоби, нерухомість, інтелектуальна власність). Розмір внесків до статутного капіталу визначає розмір частки власності товариства та розподіл дивідендів між учасниками. Найменування ТОВ, що діє на підставі модельного статуту, склад засновників (учасників), розмір статутного капіталу, розмір часток у статутному капіталі кожного з учасників, спосіб внесення ними внесків (у грошовій та/або негрошовій формах) визначають відповідним рішенням засновників (учасників) товариства. Органи управління ТОВ: загальні збори учасників, наглядова рада (у разі утворення), виконавчий орган (зазвичай одноосібний, його повноваження обмежені повноваженнями загальних зборів). Особливості управління мають бути зафіксовані в установчих документах ТОВ у кожному конкретному випадку. Порогом для прийняття рішень загальними зборами учасників є сукупна частка усіх учасників ТОВ, які мають право голосу з відповідних питань. Перевага ТОВ — вільний вихід із товариства з передачею своєї частки капіталу засновникам. Інші особливості провадження господарської діяльності у ТОВ прописано у Цивільному та Господарському кодексах України, Законах України: «Про господарські товариства», «Про підприємництво» (обидва — 1991, з подальшими змінами і доповненнями), «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення процедури започаткування підприємництва» (2011), «Про внесення змін до Господарського кодексу України щодо усунення правових колізій у вимогах до статутів товариств з обмеженою та додатковою відповідальністю» (2021).

Рекомендована література

1. Щербина В. С. Господарське право: Підруч. 6-е вид. К., 2013;
2. Товариство з обмеженою відповідальністю за новим законом: Метод. посіб. К., 2024;
3. Подцерковний О. П., Олюха В. Г., Квасніцька О. О. та ін. Господарське право: Підруч. 4-е вид. О., 2024.

Е. І. Шелудько

Бібліографічний опис:

Товариство з обмеженою відповідальністю / Е. І. Шелудько // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2025. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-890693>

2001-2026 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).